

*Klik of surf voor het boeiende
verhaal van Nick naar:
www.esdege-reigersdaal.nl/bladeren*

foto Eric Minton

Dit is **Bladeren**,
het magazine van
Esdégé-Reigersdaal
en de opvolger van
Ergo.

Bladeren is een
greep uit het online
verhaalkanaal
www.esdege-reigersdaal.nl/bladeren.

Reageren of
Bladeren voortaan
digitaal ontvangen?

Mail naar:
[bladeren@
esdege-reigersdaal.nl](mailto:bladeren@esdege-reigersdaal.nl).

Bladeren | jaargang 2 | nummer 4 | december 2018
Een uitgave van Esdégé-Reigersdaal
Postbus 35, 1720 AA Broek op Langedijk

Contact: bladeren@esdege-reigersdaal.nl

“Hé ouwe!”

“Hé ouwe!” Het zal je maar gebeuren...

Loop je met een groepje cliënten over straat, roepen ze zoiets naar een meneer bij de bushalte. Of een medecliënt struikelt en valt en iedereen lacht hem uit... Niet wat je wilt.

Maar ja, ze zijn nog zo jong en het is soms ook best lastig de grenzen te kennen.

Daar moesten ze wat mee, vonden ze op de Gemeentewerf in Heerhugowaard. Hoe leer je – grotendeels jonge – cliënten wat wel en wat niet kan. Angelique Fagel van de Gemeentewerf schakelde Theatergroep Eenhoorn in en zo ontstond een serie filmpjes over (a)sociaal gedrag.

“We komen de laatste tijd best vaak sociaal onhandige situaties tegen. Uitlachen, asociale opmerkingen, pesten... Niet allemaal zo bedoeld misschien, maar het gebeurt wel. De grens tussen wat kan en wat niet kan is lastig en alleen erover praten vond ik niet genoeg.” Er moest iets meer gebeuren om onze cliënten hierin te ondersteunen en meer te leren over sociaal aanvaardbaar en onaanvaardbaar gedrag. We dachten aan Theatergroep Eenhoorn. Zouden zij misschien wat scènes kunnen spelen en daarmee de discussie op gang brengen?

Zo gezegd, zo gedaan. Cara Stolp van De Eenhoorn schreef een paar scènes en de acteurs van de theatergroep speelden ze op hun eigen ludieke wijze. En dat is vastgelegd op film. De scènes zijn op twee manieren gespeeld. Eerst de ‘foute’ manier en daarna de betere manier. Zo kun je met je cliënten het gesprek aangaan over wat wel kan en wat niet. “We denken ook aan een workshop met de acteurs van Theatergroep Eenhoorn. Dan kunnen we situaties oefenen.” Er komt een serie filmpjes die op clusters en locaties kunnen worden bekeken.

Voor de acteurs was het een leuke ervaring. Tijdens het oefenen kwam de discussie al lekker op gang. Toen het tijd was alles op film vast te leggen werd er vooral veel gelachen. “We mochten lekker schelden”, aldus de enthousiaste acteurs.

Je vindt het filmpje via het Bladerenkanaal op de website van Esdégé-Reigersdaal of scan deze QR-code:

Manon Bruyns

Op de foto's zie je de 'making of' met de acteurs van Theatergroep Eenhoorn.

‘AANSTELSTER’ blijkt BIKKEL

Ze is opvallend groot. Eén meter achtentachtig. Ruim vijftig jaar geleden kwam ze als jonge Amsterdamse naar Oudkarspel. Een stoere stadse meid, klaar voor het bestaan als poldervrouw. Rechtop in de wind, voorspoed in het verschiet. Maar toen ze acht maanden zwanger was van haar tweede kind, stierf haar driejarige zoontje. En zijzelf bleek ziek. Chronisch ziek. Opvallend groot? Niet meer, want ze zit in een rolstoel. Maar bij lotgenotencontact ‘de Opsteker’ valt Marijke Overtoom (71) toch op: ze is een gangmaker.

Afschuwelijk! Ze mocht in het ziekenhuis niet eens bij haar zoon, toen hij stierf! Hij had leukemie en kreeg twee hersenbloedingen. Acht maanden zwanger was ze. Hoe wreed kunnen mensen zijn? “Je hebt nu toch een ander,” zeiden ze tegen haar, toen haar zoon was geboren. Huh? Moest ze dat zien als een soort inruilen? De één tegen de ander?

Ze kreeg **drie kinderen**. Haar derde is een dochter. “Ik wil niet zo lang worden als mama!” heeft die haar hele jeugd geroepen. Is gelukt: tien centimeter kleiner. Maar heel veel succesverhalen maakte Marijke niet mee. Zelf ziek, haar man werkloos, zorgen om haar zoon vanwege diens lichte verstandelijke beperking en autisme...

Veel **medelijden** kreeg ze niet. “Je stelt je aan,” hoorde ze vaak. “Het zit in je hoofd.” Maar na een baarmoederoperatie in 1980 verslechterde ze, geestelijk en lichamelijk. Uiteindelijk, na heel wat omzwervingen langs doktoren en ziekenhuizen, ontdekte een specialiste in Utrecht haar spierziekte, HMSN. Ze had zich dus niet aangesteld!

Integendeel. Ze bleek juist **een bikkel**. Probeerde in beweging te blijven. Maar na een val lag ze veertien dagen in coma en sindsdien loopt ze ook in huis nauwelijks meer. “Ik heb me vaak eenzaam gevoeld,” zegt ze terugkijkend op haar geschiedenis. Eenzaam in het verdriet om haar overleden kind, eenzaam in de pijn van haar lijf en eenzaam in haar gevecht om er toch iets van te maken.

Want ze is **blijven vechten**. Zij en haar man zijn nog altijd samen, ondanks de vele stormen in hun leven. Zoon en dochter hebben ieder op eigen wijze hun plek gevonden. “Ik heb nu wel meer rust. Natuurlijk zou ik anders willen leven, maar dat kan nu eenmaal niet.”

Berusting? “Ik heb het **nooit geaccepteerd**,” zegt ze toch ook. “Eigenlijk nog steeds niet.” Al haar familie woont rond Amsterdam. Het is uitgesloten dat ze er nog naartoe kan. Ze komt uit een groot gezin, maar een zus en een broer zijn al overleden. Vooral met die broer had ze een klik. Gelukkig (“Ik mag niet mopperen”) heeft ze ook vriendinnen. En ze gaat naar de Opsteker, een lotgenotencontact vanuit ons cluster de Zilvermeeuw: “Dat zou ik niet willen missen.”

‘O lekker, ik mag weer!’, denkt ze elke donderdag. En als ze dan bij de Opsteker aan het sjoelen is en het lukt niet, gooit ze de steen er gewoon overheen. Een geintje. Er mag namelijk ook wel eens gelachen worden.

Want je krijgt haar **niet klein**...

Steven van der Burg

Jacqueline van Honk:

een *Glimlach* op zondag

Voor de gein had ik vrijwilligster Jacqueline van Honk willen aankondigen als 'Miss Mis'. Maar de afdeling geestelijke verzorging houdt in Heerhugowaard Zuid geen missen of kerkdiensten: "Het zijn vieringen," zegt Jacqueline. "Elke keer met een eigen thema. Een samenzijn, met extra aandacht voor cliënten die anders buiten de boot vallen."

Eens in de maand is er op zondagmorgen zo'n viering in wijkcentrum de Zon in de Stad van de Zon: "Een uur bezinning voor hen en mij. Voor aandacht voor elkaar. Geen kerkdienst, wel een viering. Wel een kaarsje, geen brood en wijn." Er wordt recht gedaan aan het religieus besef van deze cliënten: "De liederen komen steeds weer terug. En de verhalen kennen ze vaak ook. Soms vertelt een cliënt spontaan een heel Bijbelverhaal. Dan denk ik: nounou, daar kan ik nog heel wat van leren!"

Alle aandacht

In de nabijheid van wijkcentrum de Zon wonen nogal wat mensen met een ernstige verstandelijke beperking en mensen met meervoudige beperkingen. "Juist voor hen is dan alle aandacht," vertelt Jacqueline. "Het is rustig,

klein... Er hoeft geen 200 man te komen. Op deze schaal en deze wijze, genieten ze op hun eigen manier. De cliënten komen glimlachend weer naar buiten."

Je kunt niet zonder

In december is er de Kerstviering, in november was het thema Sint Maarten. In 2019 volgen nog vieringen met thema's als 'Pasen' (april), 'Moederdag' (mei) en 'Vaderdag' (juni). De thema's voor januari, februari en maart zijn (bij mij) nog niet bekend. Voorgangers (je kunt niet zonder...) zijn beurtelings geestelijk verzorgers Annet Smal en Gerrie Huiberts. En Jacqueline is er dus vrijwilligster (je kunt niet zonder!).

Ondersneeuwen
Jacqueline is zelf niet kerkelijk, maar bezoekt deze vieringen

graag. Ze haalt eerst een aantal cliënten op. En ze is ook bij de 'koffie na'. "Het zijn geen vieringen waarbij de voorganger vertelt en cliënten van alles terugroepen. Dan zouden deze cliënten ondersneeuwen. Hier is ruimte voor persoonlijke beleving, één op één. Op 11 november hadden ze de helm en de mantel van Sint Maarten erbij. Die konden de cliënten aanraken. En in oktober waren er herfstbladeren. Gerrie en Annet doen dat echt goed. Ze bereiden het prima voor."

Kinderen

Jacqueline is woonbegeleider bij de GGZ in Heiloo. Daarnaast doet ze veel vrijwilligerswerk bij onze organisatie. "Maar er

zijn meer vrijwilligers nodig. In december hebben we een dienst samen met het wijkkerkgenootschap 'Hart voor Heerhugowaard'. Daar zitten veel kinderen bij. Die moeten we bij ons zien te betrekken. Volwassenen zijn afwachting, maar kinderen flappen van alles eruit en komen met vragen. Laat hen de rolstoelen duwen! Ze doen het graag. Het zijn de vrijwilligers van de toekomst en zonder vrijwilligers ben je niets!"

Steven van der Burg